

## **A Közbeszerzési Hatóság Elnöke tájékoztatót adott ki közérdekű bejelentések vizsgálatának rendjéről**

**A Közbeszerzési Hatóság Elnöke elismeri a panasz és a közérdekű bejelentés jelentőségét az átláthatóság érvényesítése érdekében, valamint a korrupció elleni küzdelemben a közbeszerzések területén is. Az értékteremtő „jó gyakorlatok” kialakítása érdekében – biztosítva a közérdekű bejelentők minél szélesebb körű jogérvényesítését – a Hatóság nagy hangsúlyt helyez a közbeszerzési jogalkalmazók folyamatos tájékoztatására. A közérthetőség erősítése, a kiszámítható joggyakorlat, a közbeszerzések átláthatóbbá és eredményesebbé tétele érdekében adta ki a tájékoztatót Közbeszerzési Hatóság Elnöke.**

A közérdekű bejelentések benyújtására a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Pkbt.) biztosítja a jogszabályi hátteret.

A Pkbt. a közérdekű bejelentés és panasz fogalmát egymástól élesen elválasztja.

A **panasz** olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más – így különösen bírósági, közigazgatási – eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat.

A **közérdekű bejelentés** olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat.

A fő különbség tehát a kettő között az, hogy míg a panasz egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, a közérdekű bejelentés mindig egy közösség vagy az egész társadalom érdekéhez kötődik. E megkülönböztetésnek kiemelt jelentősége van a Közbeszerzési Hatóság gyakorlatában.

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének hatáskörébe tartozhat minden olyan közérdekű bejelentés, mely a közbeszerzésekre irányadó jogszabályokkal kapcsolatos jogszabálysértésekre kívánja felhívni a figyelmet.

A Közbeszerzési Hatóság Elnöke számára a Kbt. arra ad felhatalmazást, hogy a Kbt.-be ütközőmagatartások vagy mulasztások feladatköre ellátása során való tudomásra jutása esetén jogorvoslati eljárást kezdeményezzen a Közbeszerzési Döntőbizottságnál.

A Közbeszerzési Hatóság Elnöke a közérdekű bejelentésként benyújtott megkereséseket tartalmában vizsgálja meg, és amennyiben azok tekintetében megállapítható a Kbt. vagy más közbeszerzési vonatkozású jogszabály megsértése, úgy az érdemi vizsgálat lefolytatása, vagy jogorvoslati eljárás kezdeményezése iránt a szükséges lépéseket megteszi.

Amennyiben az adott megkeresés egyéni érdeksérelem orvoslására vonatkozna (panasz), tehát a panaszos egyébként az adott közbeszerzési eljárás esetében ügyfélképességgel rendelkezne, és valamely mulasztás okán nem kezdeményezett a Közbeszerzési Döntőbizottságnál vizsgálatot, abban az esetben a panaszban megfogalmazott kérelmet a Közbeszerzési Hatóság Elnöke érdemi vizsgálat nélkül elutasíthatja, ugyanis a Közbeszerzési Hatóság Elnöke által kezdeményezett hivatalbóli jogorvoslati eljárás jogintézménye nem szolgálhat a konkrét ügyben egyébként ügyfélképességgel rendelkező személyek jogérvényesítésének a helyettesítésére.

Amennyiben a közérdekű bejelentésben vagy panaszban előterjesztett kérelem nem a Közbeszerzési Hatóság Elnökének hatáskörébe tartozik, úgy a hatáskörrel rendelkező és eljárásra jogosult szervhez átteszi.

A **természetes személy** esetében közérdekű bejelentő azonosítását – a vonatkozó előírások figyelembevételével – el kell végzeni.

Az **elektronikus ügyintézésre köteles szervezetnek** az elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályok szerint kell a beadványt benyújtani.

**A közérdekű bejelentéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók:**

- közérdekű bejelentéssel bárki fordulhat a Közbeszerzési Hatóság Elnökéhez,
- a közérdekű bejelentőt nem érheti hátrány a közérdekű bejelentése miatt,
- a közérdekű bejelentés kizárólag akkor hatékony eszköz, ha azt céljával összhangban alkalmazzák,
- a közérdekű bejelentőnek minél pontosabb tájékoztatást kell nyújtani a jogsértésről, és szándéka lehetőleg ténylegesen egy adott jogellenes helyzet feltárására kell, hogy irányuljon,
- a túlzottan általános megfogalmazású közérdekű bejelentés nem elegendő ahhoz, hogy az alapján szerződés-ellenőrzési eljárást vagy jogorvoslati eljárást lehessen kezdeményezni,
- a Hatóság szükség esetén a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel a közérdekű bejelentőt.

A hatékony jogérvényesítés támogatása érdekében jelen tájékoztató mellékletében a Közbeszerzési Hatóság Elnöke egy Adatlapot tesz közzé, melyben megjelölésre kerültek azok a legfontosabb adatok, információk, melyeket egy közérdekű bejelentésnek az eredményes és gyors ügyintézés érdekében tartalmaznia szükséges. Az Adatlap tartalma szerint épül fel az az űrlap is, amelynek segítségével javasolt a közérdekű bejelentések megtétele.

Amennyiben a közérdekű bejelentés hiányos a Közbeszerzési Hatóság Elnöke mindenekelőtt a közérdekű bejelentőt hívja fel közérdekű bejelentésének kiegészítésére. Amennyiben a Közbeszerzési Hatóság Elnökének megkeresésére nem érkezik érdemi válasz a közérdekű bejelentőtől, az megghiúsíthatja a közérdekű bejelentésben foglaltak érdemi vizsgálatát.

Az eredményes közérdekű bejelentés érdekében tehát kiemelten fontos, hogy a közérdekű bejelentő már a közérdekű bejelentésében rendelkezésre bocsásson minden olyan tény, adatot, információt, mely alapján az érdemi vizsgálat lefolytatása érdekében a közérdekű bejelentés beérkezését követően az érintett ajánlatkérőhöz, gazdasági szereplő(k)höz lehet fordulni.

**A határidő számítása és a közérdekű bejelentés benyújtásának módja:**

A határidőt a közérdekű bejelentés Közbeszerzési Hatósághoz való beérkezésétől kell számítani, akkor is, ha a közérdekű bejelentő postai úton történő azonosítása szükséges.

Legcélszerűbb a közérdekű bejelentést elektronikus úton<sup>1</sup>, a [www.kozbeszerzes.hu/e-ugyintezes/a-kozbeszerzesi-hatosag-kozlemenye-az-elektronikus-ugyintezesrol/](http://www.kozbeszerzes.hu/e-ugyintezes/a-kozbeszerzesi-hatosag-kozlemenye-az-elektronikus-ugyintezesrol/) 12. pontját választva benyújtani.

A közérdekű bejelentés benyújtható továbbá a [kozerdeku@kt.hu](mailto:kozerdeku@kt.hu) e-mail címre, valamint postai úton is.

A közérdekű bejelentés az alapvető jogok biztosa által üzemeltetett, közérdekű bejelentések védett elektronikus rendszerén keresztül is benyújtható.

## **Az ügyintézés módja:**

Amennyiben a közérdekű bejelentés nem tartalmaz elegendő adatot, információt a jogsértés megállapíthatósága tekintetében, a Kbt.írányadó szabályok szerint a Közbeszerzési Hatóság Elnöke adatkéréssel fordul a közérdekű bejelentésben megnevezett ajánlatkérőhöz illetve más szervezethez.

A Közbeszerzési Hatóság elnöke által megkeresett szervezet 10 napon belül köteles tájékoztatást adni, illetve az EKR-ben rendelkezésre álló adatok hozzáférhetőségét biztosítani. A közérdekű bejelentés – közbeszerzési jogi – megalapozottsága esetén a Közbeszerzési Hatóság Elnöke szerződés-ellenőrzési eljárás lefolytatását rendeli el, vagy hivatalbóli jogorvoslati eljárást kezdeményez, illetve a bejelentés – közbeszerzési jogi – megalapozatlansága esetén – a bejelentő tájékoztatásával egyidejűleg – lezárja a vizsgálatot. Amennyiben más jogszabály (nem közbeszerzés jogi) megsértésének gyanúja áll fenn, a Közbeszerzési Hatóság Elnöke más, illetékességgel és hatáskörrel rendelkező hatóság megkereséséről gondoskodik.

## **A közérdekű bejelentések jelentősége a Közbeszerzési Hatóság gyakorlatában**

A Közbeszerzési Hatósághoz egyre több közérdekű bejelentés érkezik. A közérdekű bejelentések többségében olyan közbeszerzési jogi jogsértésekre hívják fel a bejelentők a figyelmet, ahol az adott közbeszerzési eljárások tekintetében az ajánlatkérő nem vette figyelembe a részekre bontás tilalmát, vagy esetlegesen jogellenesen, tehát nem a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően módosította a közbeszerzési eljárás eredményeként létrejött szerződést, ugyanakkor előfordulnak olyan esetek is, ahol a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítése tekintetében kezdeményezik a bejelentők a vizsgálat lefolytatását.

A Közbeszerzési Hatósághoz számos olyan bejelentés érkezik, ahol az ajánlatkérőnek minősülő gazdasági szereplő közbeszerzési eljárás mellőzése mellett köti meg szerződéseit.

## **A közérdekű bejelentések nyilvánossága**

A nyilvánosság biztosítása érdekében, a Közbeszerzési Hatóság honlapján közzéteszi a közérdekű bejelentések kivizsgálásának lezárását követően, a bejelentő anonimitásának szükség szerinti biztosításával, a közérdekű bejelentésekkel kapcsolatos főbb információkat.

Jelen cikkben a Közbeszerzési Hatóság Elnökének tájékoztatójában foglaltak lényegesebb részei kerültek ismertetésre.

A tájékoztató teljes szövege az alábbi linken érhető el:

<https://kozbeszerzes.hu/kozbeszerzesek-az/magyar-jogi-hatter/elnokei-tajekoztatok/a-kozbeszerzesi-hatosag-elnokeinek-tajekoztatoja-a-kozerdeku-bejelentések-vizsgalatanak-rendjéről-2024-07-02/>

Kolosiné dr. Percze Zsuzsanna